

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

CZEKAN

il. Paweł Jaroński

Dwa są CZEKANY w polszczyźnie: jeden w tatarnictwie, drugi w muzyce, ale oba mają dalekiego wspólnego przodka. CZEKAN muzyczny to rodzaj fletu, ludowy instrument węgierski, używany także na terenie Czech. Jego nazwa w oryginale ma postać *csákány*, co po węgiersku oznacza 'oskard' (dawniej bowiem ustnik tego fletu miał kształt zbliżony do główicy czekana czy oskarda). CZEKANY noszone przez tatarników i alpinistów to potomki CZEKANÓW, które do XVIII w. należały do uzbrojenia jazdy polskiej. Historyczny CZEKAN była to broń w kształcie toporka z obuchem osadzonego na stosunkowo długim drewnianym drzewcu; używano jej do rozbijania zbroi przeciwnika. Ojczyznę CZEKANA może być imperium osmańskie i języki turecko-tatarskie, możliwe również, że powstał na ziemiach, które później określano jako Bałkany, że to przefiltrowane przez języki słowiańskie i przez język węgierski rumuńskie *ciocan* 'młot'.